

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft... Két évre 18 ft... Hármas évre 30 ft...

Hirdetési díj:

Öt napos poltiorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint minden több szövegű hirdetés, aki szerint a legelőkelőbb...

Debreczen, szept. 3.

Ezeknek előtte, míg t. i. szőnyegre nem került, senki se hitte volna, hogy nekünk magyarokul, a minket legközelebből érdekítő keleti kérdés véres küzdelmei oly kényelmes, mondhatnánk talán csupa nézőszerep lézen osztályrésztünk.

Mi csak nézzük rendes és háborítlan napi foglalkozásainkat követve, hogy legkisebb szomszédaink is mily nagy megerőltetéseket tesznek, sőt eszeveszett merényletekbe vágnak, csak hogy majd a dolgok sorának végén a nagy békekötésnél ők is odatartassanak a nagy türes tarisznyát, hogy töltse meg azt az a kegyelmes ur, a ki majd akkor az ő hitük szerint a békefeltételeket fogja dictálni.

Montenegró hős Nikitája már három árbozós hajón álmodik, melyet a sajátjává vált Scutari tó lágy habjai ringatnak. S lelke ott kalandoz a kiszélesedett tág legelőkn, a tippán és bodorka puha szőnyegén, nem földi kéjjel legeltetésű szemcint a felszaporodott kecske és birka nyájakon.

A románok hős fejedelme is megindult már, hogy a valahára megnyitott téren kitérhesse mind saját, mind pedig rettetetes vitéz harcászainak kebléből a befolyta tartott harci düh. Ez is alig várja már a harcok lefolyását, melynek még csak most lép a kezdetének elejére, hogy merész álmainak megvalósulásánál Dákorománia határszélénél a Tiszánál chessék kecséget halászlére és felirathassa arra a híres debreczeni kollégium homlokára ezen szavakat: „Scuola imperatu mokamluj.”

A románok már előre kétségbe estek, hogyha rettenthetetlen vitéznek tapasztalt fejedelmükkel valami emberi taláha történni, az hogyha valamelyik cserkész sokallná egy embernek és ketőt találna belőle csinálni, hát az esetben hol vesznek fejedelmet az oláhok. Még most csak kapnának, hanem majd a harcok után, ha történetből a törökök mint hírlíki, át találnának lépni a Dunán, bizony nem állítjuk, hogy az erős kegyetlenül megvisselt romániai uraságról nagyon sok kéz fogna egyszerre kinyni.

A hős szerbek is fenik a jatagánt s vérszomjasan nyomulnak a határok felé, s nemcsak kiderül, hogy milyen mélyen usznak a muszka szövetség árjában. Mert még ma kétféle hír birkozik egymással a felszínen, az egyik azt állítja, hogy bona fide eresztí Osztrák-Magyarország a szerbeket a törökre, a másik tagadja és hiszi, hogy a mint Szerbia újfent actióba lép, Osztrák-Magyarország azonnal mozgósít, csak egy pár napig ringatja meg a Tamásokat a kétség hulláma, s akkor aztán majd való tényekre ébredünk.

A kis Görögország is olyan eső-römpöléssel jár, mintha legalább is hat akóra birodalmat akarna elynelni, mint mekkora maga, de azért készülődésűdei fölül a török által megkérdezetté, esküszik a kópé csára, hajszra, hogy ő de hogy akarja a portávai békés viszonyát megbáborítani. Esküdni hamisan, hazudni alkalmilag és okosan, ez most a diplomatai dogmája.

A nagy, eget és földet rázó harcok között csak Magyarország alszik.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Regény. Irta: Marlytte. (Folytatás.) Ha elbocsátánál nagy mama! kiáltá türelmeddel, bizonyosan meggyőződök, hogy csak kísérteteket látsz. Miért járt volna Móricz is szerencsétlenül. Móricz mesés szerencsés-jével! Meg vagyok győződve, hogy semmi buja és oda át van az ember tömegében, és a mi fövesztett eszéledünk kik közbe legyen mondva érdemesnek sem tartják, hogy utánok nézzenek s csak jöttükben mentükben mondának valami ostobát — mondom nyitott szemekkel sem látják azokat.

mint egy ártatlan csecsemő, s ha talán ébredezik, vagy egy kicsit mozog, álmai felett virasztó száraz dajkája Tisza vagy Andrássy ringat egy kicsit a puha búcsón, s a szender foly tovább tovább végetlenül.

Foly ám. Hanem egyszer aztán az álomnak vége, s az alvó mintha kigyó csippte volna meg, felvisit és se dajka danára, se mézes madzagra, sem íjcszögtesre nem hallgat el a többé, hanem mint vásott ficzkóknál szokás, inkább földhözveri magát, meghal, minthogy meg ne kapja azt, a mit jögszertien követel és kíván, életfeltételek és legsürgetőbb érdekeinek tiszteltetését tartását.

— Andrássy keleti politikája. „Valóban csodálkozhatnánk e politika fölött — írja a „Débats.” ha nem lenne mindinkább világos, hogy Ausztriát járszalagon vezetik hatalmas szövetségi s kész legkezzelfoghatóbb érdekeit is feláldozni Oroszország jóvoltáért. E csodás politika ámulatba ejtette Ausztria régi államférfiit. A három császár szövetségi feltételeket szab, a melyeknek engedelmesséni kell, és a szerződés árát Törökországnak kell megfizetni. Nem fogják megengedni neki, hogy győztes maradjon, mert ez csökkentné a valósálat nyereségét voltát. — Ausztria feleli a mulatkat, dhajjuk, hogy a jövő nagyon is hamar emlékeztetné ne juttassa azokat.” Egy rajnamelléki lap bécsi levelezője szerint tovább Andrássy gr. eme különös nyilatkozatát tette: „Ő nem fogja megengedni Szerbia közreműködését Oroszországnak, sem azt, hogy oroszok szerb földre lépjenek, az ellen nem lehet azonban kifogása, ha Szerbia önállóan hadat indít Törökország ellen. — Ezt aztán érts meg valaki!

— Galicziában nagy az elégtelenség a választókörletekben; ezek fölterjesztéseiben a muszka kegyeltiségek és a muszka hőitási ellen nyilatkoztak s a választóirat tárgyára előtt, mely a közvéleménynek halvány kifejezése lett volna, a tartománygyűlés ajtaja becsapatott.

— A török katonáknak. A bolgárok iránti csodálatra méltó türelméről a „K. Z.” egy levelezője többek közt a következőket írja: Esti 10 órakor agyonra fáradt tagokkál érkezünk meg Eszki Dsumába. Utközben egy csapat katonával találkoztunk, kik Ozman Bazár-ból vissz tértül talpig átáza szintén éjjeli szállást kerestek. Egy bolgár házban taláitunk nagy nehezen szállást, hova a katonák is beakartak jónni, hogy holra fáradt tagjaikat ki-pihentessék. A bolgár azonban nem bocsátotta be őket, s a szegény katonák a nélkül, hogy egy szót szóltak volna, fejkre vonták csuklyákat, s a falhoz támaszkodva bár egész nap egy falatot sem ettek, nyugodtan tölték az éjt a sáros utcán. A török katonák lemondása és nélkülözése valóban nagyszerű a legkisebb panaszhang nem hallik ajkaikról s a velök született s természetükbe oltott férfi méltóság egy pillanatra sem hagyja el őket; eszedesen és komolyan fogadják a mit adnak nekik.

A háború.

Szaladás. vereség! ez most a hajdan annyira rettegett muszka hadserge jelszava! A muszka főhadiszálláson is annyira elvesztették fejüket, hogy most nem a muszka parasztek ámitására készül, sehol meg nem történt győzelmeket hirdetnek, hanem a törökök győzeimét.

Szerbia, mint egyik jól értesült lap jelenti, már is szegényli a muszka barátságot s szegre akasztja az aiot. A győzelmes csaták hallatára, Ignatieff megalondult s egyelőre saját szobájába zárva gondos orvosi felügyelet alá helyezték. A bosszúló Nemesis érte őt utól. Neki volt abban legnagyobb része, hogy a béke szelid angyalát a háború ádáz ördöge elűzte.

„Azt fogják binni, hogy megőrültem én is mondá válvonitva, de az mindegy. „Nem, nem, te marads! kiáltá az el-nékné és ruhája fodraiba kapaszkodott ujjaival. „It hagyánál egyedül Henriettével a ki még gyámoltalanabb mint én, és nem segíthet rajtam. — Ó istenem meg halok. Ha ő meghalt volna — mílesz akkor? Feje lehanyatlott; a gyódmánokk tündü-költek mellél. Mily borzasztó öregek nézett ki a nő. Henriette a pad másik végén guggolt hamu szürke volt az igazgatósgól és gyermek szemével remúlve bámult a távóba. „Katinka! hol maradt Katinka? mondá reszkető ajakkal. „Istenem adj türelmet szieszi Flóra ajkai közt. Valóban borzasztó az ily győnge nő. Kérlek Henriette miért kiabálsz mindég a te Katinkád után? Azt el nem veszi senki sem tőled. „As istenért mi történt veletek? kiáltá

Károly, a rettentetlen oláh hősök fejedelme, országát magától elszándékozta dobni a muszka generalisnak csap fel. Mint állítják, utódja egy a muszák által igen szeretett moldvai gazdag bojár lesz.

Aug. 30-án a törökök Mehemed Ali fővezér személyes vezénylete alatt általános támadást intéztek az ellenség ellen mintegy 60,000 főnyi haderővel. Az ütözket az egész Lom-vonalra Kara-Hassankóitól Popköki terjedt. A támadás három hadoszlopban történt: az egyik hadosztály Ruszgrából jöve Hassankóknak tartott, a második Hajdárkóirányában, végül pedig a harmadik Jaszlar mellett kelt át a Lom folyón.

A harcok Nedzib pasa indította meg 10 és fél órakor s egy egész hadosztályival megálmadván Tuzlaknál az oroszokat negyed-fél órai véres harc után minden hadállásukból kiverte őket és egész Kosztancsüg üldözte. Egy órával később Jenikó fölél Szalihu pasa vezénylete alatt két török dandár és az egyptomi csapatok nyomultak elő Jaszlar és Hajdárkó felé s átkelven a Lomon nagy kémenszemet tartott Jaszlar ellen s egész estig tartott véres harcban visszanyomták a roppant veszteségeket szenvedett és teljes felbomlásnak indult ellenséget nyugoti irányban Karagacs felé.

A harc hét órai hosszát tartott az egész vonalon s este fél hatkor ért véget Hajdárkó bevetélével. Ali Mehemed, és a csata egész folyamata alatt oldalánál maradt Harsan egyptomi főherceg Kara-Hassankóitól neveztek el a csatát. Az oroszok 4000 embert veszítettek, három ágyújuk leszerelhetett, 20 zászlamájcsót 2000 löftegyverrel, ugyanannyi tölénnyáskával 4 felszerelési és 30 társzékrel együtt. Az orosz gyalogságot tulajdon tüzéségök és lovasságuk típotta össze.

Miklós nagyherceg a leggyorsabban összeszedett csapatokkál segítségére sietett a trónörökösnek, de későn már nem fordíthatta meg a szerencsétlenséget. — Bukaresti távirat szerint az orosz főhadiszállás mától fogva Zimniában van a Duna balpartján. — Ugyanekkor Osman pasa szintén előnyomult Trzestnik felé s hasonlóan visszaharcolta az oroszokat, egy Belizad felé kiküldött portyászó osztagja megütöztén az oroszokkal azokat megvertes 3000 halott hátrahagyásával futásra kényszerítette. — E hadmozdulatok folytán az oroszok oda hagyták Gabrovát, főleg mitűn Szuljujan előcsapatjai Jasulagaesot megszállották.

Szept. eselen Nadzsid pasa reggel Adakóiból három dandárral, két úteggel, két szakasz lovassággal és tartalékok egy gyalog dandárral az orosz hadállások ellen indult. Az oroszok 9 órakor megújították a tüzet Ladina mögött fölállított itegeikből, Nadzsid pasa rohammal bevette az égő Ladina községet; az oroszok Kara-Hassankóibe hátráltak, s ott érelyesen ellenálltak. Szalihu pasa ezalatt Kadarkóit támadta meg, mire átalános esata feljődött ki több mint 15 mérföldnyi kiterjedésben; délután négy órakor Kara-Hassankói lágokban állott s naplemente felé elvonultak belőle az oroszok. Az oroszok vesztesége 3000 ember s 10 ágyú.

A Sipkaszorosban tegnap és tegnapelőtt történelkről még nem érkezett jelentés. 28-án reggel Szuljejan pasa újabban megtámadta az orosz posztóit. A török ágyúk 10 órakor, a tüzéség fél 11 órakor kezdte a tüzelést. A gyalogság kitűnően működött, minden egyes bomba a muszka itegekbe hullott, két ágyújuk le is szerelhetett. A gyalogság azonban oly közel nyomult a muszka sáncokhoz, hogy a törökök kénytelenek voltak az ágyuzással fohlagyni, nelegy saját gyalogságukat pusztítsák. Az oroszok minden ponton visszaverték. A törökök győnyörően harcoltak. Főlohanva a magaslatoakra, s hangos „Allah!” kiáltásokkal hangoztatva szuronyral rohanat az ellenségre. A muszka visszavonultak egy megközelíthetetlen sziklához honnan lehetetlen volt őket kiverni, mivel már későre járt az idő és a katonák ki voltak merülve. Az éj folyamánban a törökök ágyúkat vontak föl és kiverték az ellenséget. A veszteség mindkét részen kétszégkivül igen nagy, de még nem becsülhető. A török katonák hőstésége fölötté áll minden dicsegetnek. 29-én hajnalban a törökök még közelebb nyomultak a hátrarolt utolsó muszka posztókhöz. A katonák úgy mentek előre, mintha paradára mennének, a

lovasság pedig vitézül megtámadta az ellenség túréségét; csakhamar ostromot intéztek a muszka posztóik ellen.

A derék Osman pasa győzemi koszorújához egy újabb babért fűzött. Peliskárnál (Pernától délkeletre) több órai heves küzdelem után a törökök hatalmasra ejtettek három muszka erődítményt. A muszák daczára a védelmükre érkezett 30000 főnyi segélynek, teljesen megverettek s vadfutásban kerestek menedéket. — Oriási mennyiségű hadiszert anyagot hátra a győzelmes törököknek. Az oroszok vesztesége 12000 ember.

Muszkaországban roppant az igazgatósg a muszka sereg veszteségei miatt. Általános a nézet, hogy Muszkaország hasztalanul hozta meg az áldozatokat, s ez fölötté elkezesíti a kedélyeket. Mindenféle rendtelenségek mutatkoznak a városokban és falvakban mindenki gyászot hord, mivel a muszka hivatalos jelentések nem adnak lelkiismeretes tudósítást az el-esetekről s így ki fiat, ki atyját, ki rokonnát tudósítás nélkül siet megsírattni.

A keleti kérdés.

Kapcsolatban a párizsi békekötéssel, valamint az újabb kori eseményekkel. Irta Péter Gábor. (Folytatás.)

Ausztria a szövetségbe lépett, de csak azért, hogy kétkulcasos politikát tűzessen és egyiket se haragítsa magára; miért Törökországot biztatta: „ne félj a oltalmazlak téged!” Francia- és Angolországok azt mondták: „én veletek vagyok s kényszeritem a muszkaikat, hogy a Pruthon visszamenjenek!” Oroszországhoz ismét ezt mondták: „én csak szinleg vagyok ellenséged, hállával tartozom s nem feledtem el, lépésem által szabad kezét nyersz, ahol én állást foglalok arról legalább nem támad meg senki s te Odesszát és Szasztopotjót jól védelmezheted.

A porosz szövetezet, mert számított a vizsonti támogatásra azon vizsályos ügyben, mely közte és a svájci Neufchatel kanton között fenforgott. Van-e hát a szerződés hatalmak között csak egy is, mely önzenlen barátságából nyújtotta volna kezét a törököknek? Nincs!

Mindenik igyekezett a zavarosból minél nagyobb halat kihalsznai s a maga számára jó nagy konyozt biztosítani. És most midőn az orosz oly czudalul megtörte a békeszerződést, a szerződés hatalmak mint szinte sietve felek csak igyekeznek megtörölni a sérelmet? Csalódól kedres olvasó!

A körülmény most is ugyanaz a mi volt 21 év előtt; mint mindég úgy most is az érdek dolgozik. Talán nem tudunk, midőn azt mondjuk, hogy most első helyen Ausztria van érdekelve amennyiben a román fejedelmé hitszégése miatt a háború szintere közvetlen közelünkben van, s ha a muszka csak ennyirel beégné jó volna, de ő nem mulaszthatja el kötelességét teljesíteni, s így a monarchiánkban levő szilvéletiesi, felvidégtajta, a minthogy az erdélyi oláhok alvidéki szerbek, tótok között nem egy propaganda létezik titokban s eddig is lehetett már orosz rubeleket látni nálok; de meg szépen czirkalmaznak már Dacorománia határait, melybe még a debreczeni kétágy torony is beleesnék. Ezenkívül gondoskodik bujtatókról hűségesen.

Mire vezethet ez s azon körülmény, hogy monarchiánk közvetlen közelében apró királyi ország — rumán, szerb és talán bosnyák — állítami szándékoltamnak, nem tudjuk, de azt már tudjuk, hogy világos kárunkkal történik s mégis kormányunk nem mert még határozott politikát nyilatkoztatni. Nem régeiben a klekki kikötő elzáratása a török előtt, újabban Andrássy gróf jegyzéke a törökök által lerakott torpedók megjelölése iránt, mind oda engednek következtetni, hogy külügyi politikánk a muszka felé halzik mit igazolni látszik a Bosznia occupatiónjáról elterjedt és hivatalosan meg nem czáfolt hír is. Különös az, hogy eddig meg a török sultán korlátlan uralkodó volt a hatalmak mindég azt sürgették, hogy reformokat hozzon be

delt dr. Bruck; kalap nem volt a fején, és magas alakja a többiekét mind fölülmutta. Flóra átfutott, miálatt az elnöknek hangos, göröcs sírásban tört ki. Az ide siető szép mennyasszony látására mindenki akaratlanul utat nyitott; egy gyors tekintetet vetett az elterült alakra, melyet egy nyugágyra tettek, azután visszafordult Flóra és vizsáztalólag szólt: „Nyugodjál meg nagymama! Hiszen ez nem Móricz —”

„Tehát Katinka. — tudtam.” mormogta Henriette félig zokogva, s oda tekintett, hol a hordárok megpihenés végett terhókat egy pillanatra letették. A szerencsétlen nő ott feküdt az ő dívatu nyugágyon a doktor dolgozó szobájában — oldalvást lecsúszó ruhájáról csurgott a viz. Puha vánkóssok tetteket fejé alá. Lezárt szemével és ölben nyugvó kezeivel úgy nézett ki, mint egy eszedesen nyugvó halott, ha hogy sebes vérkeringésé arczán meg nem látszott volna és kendővel beakótt homloka azt nem mutatta volna, hogy meg sebesülve.

kormányzatába és most midőn még annál is többet tett, midőn alkotmányt adott népének a jótét kikötőt megnyitotta alattvalóinak, — nem engednek időt arra, hogy az alkotmányt keresztül vigye, s hogy a jótét meggyökerezessen. Behunyt szemmel nézik mint tapodja el egy barbár hatalom a népboldogság növekedésének indult csiráit.

Es Ausztria hallgat, hogy Poroszország is hallgasson, melynek éppen csak Ausztriára fáj a foga, hogy teljes legyen a nagy Német birodalom.

Franciaországban sines többé Napoleon söt épen most van olyan fejedelmég, mely ismét állam csinyra vezethet, ki javára? nem tudni, lehet hogy Napoleon herceg — lehet hogy épen Macmahon javára. Pedig még most is fáj Élsasz és Lotharinga elvesztése, melyt szivesen megpróbálna visszavenni a francia nép kivált ha Poroszország keletre mozdulna. Es Anglia mit csinál? Hát speculál mint mindig. Az utóbbi események híreire hajóhadát a Besika öblöbe küldötte — de kinyilatkozatta, hogy e lépés nem politikai jellegű. Erre is el lehetne mondani: „ha ugyan hiszed esém!” Egy hatalmas hajóhad megmozdult csupán azért, hogy siető legyen, egy speculáns állam milliókra menő költséget tesz csupán azért, hogy másik oldalára forduljon — aludni. (Vége köv.)

— BUDAPESTI HIREK. A magyarországi irgalmas-rend összes kórházaiban a mult évben vallás és nemzet külbönség nélkül 8211 egyné apoltatott. „O felsegő a királyné a hátszegi „Erzsébet” nevű leány iskola részére magánpénztárából 250 forint adományozott. A nemzeti színházban szombaton Kauserné Gerster Berta lépett fel a „Traviatában.” A közönség zajos kiüntésessel fogadta a művésznőt. Reményi Antal fiatal ügyvédet az angol kormány budapesti consullá nevezték ki.

A debreczeni színház nyugdíj-intézeti ügye. Kis-Besenyőd, aug. hó 31-én 1877.

Tekintetes szerkesztő ur! A debreczeni színház társulat nyugdíj-intézeti ügyében a városi hatóság f. év június 11-én hozott határozatával, Tóth József számvizsgáló urnak kiadta a panaszát és az arra adott feleletét a nyugdíj-intézet elnökének, hogy azt vizsgálja meg s azokat egybevetve, minden részletére kiterjeszkedve, adjon körül ményes jelentést a két 30 nap alatt terjesztendő a városi hatósághoz. Azonban Tóth József számvizsgáló a jelentést meg mai napig sem adta be. Az ügy kiegészítése ha a tisztviselő hanyagság mián így hátravetettik, kérdés valjon a még most kitérába levő nyugdíj-intézeti pénzek bevehetése nem fog-e csökkenni, vagy tán véglegesen megszűnni, ez okból kényszeritem az alább egész terjedelműbe közölt eszedeséssel járultam a városi hatósághoz, melynek beceses lapjába felvételeit s közzését tüzetlenül kérem.

Tekintetes városi hatóság! a debreczeni színház társulat szűnsz nyugdíj-intézeti ügyében alólról által beadott 1957. sz. a panaszos folyamodványra, f. év június hó 11-én a T. városi hatóság hozott határozatával, kötelességébe tette Tóth József számvizsgáló urnak, hogy Varga Lajos ur által, mint a debreczeni színház társulat nyugdíj-intézete elnökének a betervezett panaszra adott feleletét a panasz pontjával, az alapszabályokkal és az intézet pénzei kezeléséről beadott számadásokkal összevetve, azokra pontonként a legkiseb részletekig kiterjeszkedve, szigorú észrevételeit tegye meg s 30 nap alatt jelentését terjesztse a városi hatósághoz.

A tekintetes városi hatóság fentjelzett üdős határozatának azonban számvizsgáló ur hivatása s kötelessége szerint nem tett eleget, mert jelentését köteles lett volna beadni 30 nap alatt, ma pedig már augusztus 31-ike s így 82 nap mult el a határozat hozatala idejéül.

Minél fogva — mellőve az eljárás ellen méltányos felszólalási okaimat — tisztelettel eszedem, hogy a számvizsgáló urat késedelmes eljárásáért rendre utasítva, kötelességébe tett jelentés tételre kényszeritem kegyeskedjék,

„Mi történt Katinkával, Leó? Az istenért, mi keresni valója volt ott azon a szerencsétlen helyen?” kérde Flóra a nyugágyhoz közelebe — hang és tekintet mutaták, hogy bosszankodása nagyobb, mint tulajdonképeni ijedsége. Előbbi beszédjénél a doktor mintegy haragra fellobbant; most úgy látszott, mintha nem is hallaná hogy beszél — oly erősen fekvének ajkai egymáson, és oly üres volt tekintete, mely Henriettére esett.

A szegény beteg ott állt előtte levőg után törve, könyvelt szemével, halálos félelemmel tekintett fel rá. „Csak egyetlen egy szót, Leó — él ő?” kérde kéreleg felemelt kezével.

„Igen, a légrázkodás és a vérvesztés elszédítették, most csak a nedves ruhák veszélyesek; ha látszanak a homlok se veszté nélkül” felelt ő lázas hangon. Azután a pihenő hordárokhoz szólt: „előre!” (Foly. köv.)

hogy a veszedelemben lévő nyugdíj-intézeti tőkepénze és kamatai, addig míg biztosított van, az illetőkön megvétehesen.

Teljes tisztelettel
Leveleki Molnár Ágoston.

Az athleták verseny-ünnepélye.

A tegnapi délutánra hirdetett verseny-ünnepély megtartott. Az egyet első évi működésének eredményét mutatta be, mint kezdő egyetlőt nem lehetett sokat várniuk, mégis a mi a versenyzők működését illeti, nemesak ki-elégítő, de valóban meglepő volt, úgy hogy ezen első évi eredmény következtében remélhetjük minden vérmes számitás nélkül, miszerint ifjú egyetlünk az ország egyik legvirágzóbbjává fogja magát kinőni.

Az ünnepély kezdete d. u. 3 órára volt kitűzve, de a kisse felleges idő és szemtelő eső miatt a megnyitást csak 1/2 óra tájban történt, a versenybírók elnöke Varga Lajos ur — egyszersmind az athletika elnöke által, ki rövid vázlatban előterjeszté egyszersmind az egyet alakulási mozzanatait, fejlődésének történelmét.

A versenybírók következőleg volt megalkotva: Elnök Varga Lajos, jegyző Pap József. — Bírók: Ujhelyi András, Dáné István, Kumlóssy Dezső, Torday Gábor és Baranyi Miklós urak.

A verseny eredményét a következő ki-mutatásban mutatjuk be olvasóinknak:

1. Magas ugrás. Versenyeztek: Kocsár Gábor, Rott Bertalan, Szentpéteri Béla. Első díjat nyerte Szentpéteri Béla, másodikat Rott Bertalan.

2. Súly emelés. Versenyeztek: Szilágyi Sámuel, Ferenczy Elek, Budaházi Endre. 1-ső díj Szilágyi Sámuel, 2-ik Budaházi Endre.

3. Tav ugrás. Versenyeztek: Szentpéteri Béla, Rott Bertalan, 1-ső d. Kocsár Gábor, 2-ik Szentpéteri Béla.

4. Súly dobás. Vers. Szilágyi Sámuel, Budaházi Endre, Schenk Kálmán, Kocsár Gábor. 1-ső d. Szilágyi Sámuel, 2-ik Kocsár Gábor.

5. Ökölvívás. (Boxirozás) Vers. Ferenczy Elek, Kocsár Gábor, Hertzka Ödön, Schenk Kálmán, Budaházi Endre és Hetey Ignác. 1-ső d. Ferenczy Elek, 2-ik Hetey Ignác.

6. Gyorsfutás. Vers. Vincze M. Szentpéteri Béla, Kocsár G. Rott B. 1-ső d. Szentpéteri Béla, 2-ik Kocsár Gábor.

7. Melltagító. Vers. Szilágyi Sámuel, Budaházi Endre, Gr. Vay Lajos. 1-ső d. Szilágyi Sámuel, 2-ik Budaházi Endre.

8. Vívás. Vers. Gr. Vay Lajos, Hertzka Ödön, Hetey Ignác. 1-ső d. Hetey Ignác, 2-ik Gr. Vay Lajos.

9. Birkózás. Vers. Budaházi Endre és Kocsár Gábor. 1-ső d. Budaházi Endre, a 2-ik ez évben nem adatik ki.

10. Gátverseny. Vers. Rott Bertalan, Szentpéteri Béla, Szilágyi Sámuel. 1-ső d. Szentpéteri Béla, 2-ik Szilágyi Sámuel.

11. Tartós futás. Vers. Szilágyi Sámuel, Hertzka Ödön, Gr. Vay Lajos. 1-ső d. Gr. Vay Lajos, 2-ik Szilágyi Sámuel.

Ez volt a versenybírók által kihirdetett eredmény. Nem hagyhatom szó nélkül Szabó Antal urak a „Debrecezi Ellenőr” szerkesztőjének azon eljárását, miszerint a versenybírók közét egész hivatalosan feltolta magát, és azokat az 6 utasításait szerint akarta igazgatni, szerencsére azonban sokkal több igazságszeretet volt a t. bíró urakban, mintsem az ilyen embernek — mint egy Szabó Antalnak — ugrifileskedésére kotnyeleskedésre tolokódására valamit adtak volna.

A táncmulatság hét órakor vette kezdetét, szebbnél-szebb hölgykoszorúk voltak. A jelenlévő hölgyek között felütnék Budaházi Anna, Szepessy Gizella, Csanády Ilona, Hufász Katalin, Halmágyi Lilla, Kis Orbán Erzsébet és Mari, Szesztina nővérek, Bruckner nővérek, Telegdy Szeréna, Engesszer Paula, Szites Gizella, Szentpéteri Róza, Schável Ilona, Béressy Ilona stb.

Az első négyest 40—42 pár táncolta, a kedv általános volt. A közönség csak reggel felé oszlott szét, a legszebb emlékeket vivén kiki magával.

L. Gy.

VIDÉK.

„Debrecezi” levelezése.

Karcszag, szept. 2. 1877.

Tekintetes szerkesztőség!

Sajátságos dolog, hogy mióta Karcszag város rendezett tanácsal bír, hivatalnokai, s a város ügyei körül, oly rendkívüliségek jönnek felszínre a minők az előtt igen ritkán, vagy éppen nem történnék, s a mi mindenesetre bármikéntben is nagy hátrányára szolgál városunknak.

Hosszadalmas és talán untató lenne, a nagy közönség részére, más érdekesebb dolgokat felelelő becses lapjukban a történeteket részletesen leírni; de meg ezek már nem is újdonságok, és felelelőitök keserűséggel töltötte el az ember szívet.

Mellőzöm tehát a polgármester elleni demonstratio okát, hiszen az elrendelt vizsgálat is ki fog deríteni több visszaéléseket, és az még inkább igazolva lesz, hogy Pap Elek karcszag polgármester állására hivatalosan és felügyelőségének rég be kellett volna következni.

Tessék csak elképzelni ama magában pártatlan esetet: a jelen évben most szeptember hónapban tartott a legelső képviselői gyűlés, és csak azért, hogy rég kimondott felügyelősége idáig elodáztassék, illetőleg, hogy ő polgármester maradjon.

Egyébiránt nyilvánosságra hozandó tárgyamnál maradván amaz alispán elnökelet alatt tartott legelső képviselői gyűlésen Varró Soma volt országgyűlési képviselő választott meg polgármesterül. Ugyan ekkor a hirtelen elhalt város gazga helyébe Csokai István tétetett.

Azonban bárki lett volna is polgármesterünk, a karcszag ember mást nem ajánlhatna neki jó lelkiismerettel, mint hivatalában hűségesen eljárva, az előde által létrehozott hibákat kíméletlen feltárni, s a város ügyeit alárendelt hivatalnokai által is jó lelkiismerettel kezelteni, nem pedig oly csakis szalmája-féle módon eljárni, mint az előbb történt. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Gazdasági dolgainkat illetőleg azt irha-

tom, hogy e város lakossága a jelen évben mind mennyiség mind minőség tekintetében leszámitva egy kevésbé jó termést nyert. A nyomtatás javában follik még most is. Árpás és köles aránylag nincs annyi mint busa, de nem a tiszta, hanem kétszeres: az Árpás különben nem is fizet annyira, a köles pedig kevés vetetett. Az eladási árakkal meg vannak elégedve; külsebb azonban alább szállott a termékek ára. Idő járás a betakarításra igen alkalmas, de már a tengeri ugyau sinli, a szállító pedig meg kívánna az esőt, a mi már rég nem volt. Különbben a rezepe vetés és ugarlás ideje is itt volna, de a szárazság végett éppen nem teheti ezt a földművelő. Oly por tenger van néha városunkban, hogy az ember ha a szél felkavarja alig lát, hát midőn ehhez még a meleg is járul.

Gyermek kertünkben a mult héten tartott meg a kicsinyek vizsgálja, ügyes tanítónőjük meglepő eredményt mutatott, a vizsgálóval bemeneti 10 kr. díjből és a felülírtésköből pedig igen szép összeg gyűlt be ez intézet részére.

Nórbordai.

— VIDÉKI HIREK. Őt csegeri szuhanc a mezőn egy juhászt megölt. Közülök már elfogtak háromat. Mikor a megölt juhász nővére bátyja holttét meglátta, ő is szörnyen halt. **Baró Wodliáner** Albert az oravicabányái választó kerülethez tartozó községek iskoláinak 3500 fítot ajándékozott. Nemes telt! **Szatmarmegye** nyíri járásában két óra hosszáig tartó jég volt. — Az okozott kár, mely a tavaszi vetésekben történt, kiszámíthatatlan. **Nagy-Várádon** egy fiatal ember felakasztotta magát, de szerencsére még jókor levették. Egy levelet letek zsebébe, melyből kúsít, hogy a szerencsésen mindenáron színes akart lenni, de elment hogy az igazgató lelére még csak nem is választott — elhatározta, hogy megöli magát. **Battaszék Lajos** a „Békésmegyei lapok” szerkesztője sajtóperert indított Sipos Soma a „Szarvasi újság” szerkesztője ellen.

UJDONSÁGOK.

* **Fölkérjük** mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, valamint azokat, kik az elmúlt negyedévi díjért még hátrányban vannak, hogy az előfizetési pénzeket hamarabb beküldjék sziveskedjenek.

* **Lapunk** legközelebbi számában jelezük, hogy Budán nagy tűz volt. — E részről most részletesebb tudósítást küldünk: 15 nagy ház égett le. A tüzoltók valódi hősiességüket vittek az óriási szűlben; kettőt közülök kisebb baleset is ért. Csendálatos, hogy az összevissza épített házak közt emberélet nem esett áldozatul. Ugyanekkor a vághid közelében az összekötő vasut egy fa-szerű gyuladt ki; ez volt a tűz, hol a tüzoltók a rácvárosi és kiütésekor elfoglaltak voltak. A széri teljesen leégett egy mozdony, mely benne volt, használhatatlanná vált, 40 kocsit azonban, mely szintén veszélyben forgott, sikerült megmenteni. Tegnapi ismét két tűz volt; Kőbányán egy kazal széna, vácuizetán pedig egy pince gyult

meg, melyben 350 kőből zab égett el. A rácvárosi tűz egy kis korcsmából indult ki.

* **Nyitit köszönet.** Szomorú kötelességünknek tisztelt rokonunk és ismerőseinknek, a kik szeretett kedves jóanyánk temetésén becses megjelenésükkel bennünket megtiszteltek, s ezáltal nagy vesztésünk feletti bánatunkban osztozni kegyesek voltak, részünkről kijelentett hálás köszönetünk nyilvánítani. Debrecezen 1877. szept. hó 3-kán. Szép Lajos, Szép József nejeink és gyermekeik nevében is.

* **Dobos Gábor megszökött.** E hir kering párnap óta városunkban. Utána jártunk a dolognak, s kúsít, hogy Dobos Gábor csakugyan — nem szökött meg. Történt ugyanis, hogy a hortobágyi hidon találtak egy városi állatorvoshoz Deli Mátyásához címzett levelet, melyet midőn címzett felbontott, megrémülve látta, hogy a levél alá a Dobos Gábor hirhirdet, és jelenben az illavai fogházban levő rabló neve van írva, a ki arról értesíti címzettet, hogy két hét múlva meg fogja látogatni. A levelet az orvos ur beküldötte városunk polgármesteréhez, ki bizonyára kifogja fűrkészni, hogy a rabló nevével ki jésztgetti a csendes békességben élni szerető derék állatorvosunkat, Deli Mátyás urat.

* **A török** menekültek és hajléktalanok feleslegyzésére a „Polgártárs” Tek. szerkesztőség 2 frt 20 kr telt le nálunk, mit is az illető helyére elfogunk juttatni.

* **A debreczeni** termény csarnok választmánya az hó 2-án tartott ülésében Zieherman H. Szarka János és Brett Mátyás debreczeni lakosok, egyeleti tagoknak csarnok ügyneki felhatalmazást adott miről a n. é. kereskedő és gazdálkodó közönség ezennel értesítetik. Az elnökség.

* **Bakapárbeszéd.** Két baka találkoztott tegnapi a fűtözán. Szerbusz pajtas! Hogy vagy? — Szól az egyik. — Roszul, Busukol! Felel a másik. Hát ugyan miért? — Biz csak azért mert egyre úik a muszkát! — Micsoda? a gaz lelke, te ezen busulsz? — Hát hogy ne busulnék, mikor úgy verik az ebadtát, hogy aligha marad belőle nekünk is valamennyi való!

* **Keresztetik** megvételre 15 drb debreczeni István-gőzmalmi részvény. Ertekezhetni ezirant szerkesztőségünkben.

* **Az 1877** sept. hó 2-án tartott lövészet eredménye: Bevétel 9 frt 30, kiadás 5 frt. Maradvány 4 frt 30 kr. Díjat nyertek: Mayer Emil legjobb mélylövésre 1 drb 2 frtos talért, Veres László 1 drb 1 frtos talért.

* **Rendőri hir.** Tegnapi brassói törvényesek megkeresése folytán rendőrségünk helyben egy egyént tartóztatott le, kinél számos lopott tárgy, u. m. vagy 50 db. es. kir. arany, ezüst óra, s különböző gyűrűk találtak. Adatokat a kir. ügyészségnek.

* **Találtatott** egy értékes arany és drágakövekkel kirakott női karperec. Tulajdonosa ahoz való igényének kellő boigazolása mellett átveheti Rab László alkaptány urnál, a komáromi házban.

* **A „Vasárnapi Újság”** szeptember 2-ki száma következő tartalommal jelent meg: Mihát pasa (arckép). — A török katonák. — Déryné naplójából (folyt.). — Képek a harcstérről (hét képpel). — Servadae Hector ka-

landos vándorlása a naprendszeren át (képpel). — Egyveleg. — Paradicsomkert a Boszporusban. — Még két veterán. — A kutyaféjű tanár. — Irodalom és művészet. — Köztársaság egyletek. A „Vasárnapi Újság”, előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Poliikai Ujdonságok”, kal együtt 3 frt.

Legujabb.

— **Sumla szept. 2.** Tegnapi a negyedik és a kilencedik hadtesthez tartozó 30.000 orosz Szatov tábornok alatt előnyomulván, megtámadott Osman pasa által. Az oroszok megverettek s 2000 halottat vesztettek. — **Kaiserli** pasa kirohanást tett Ruscsukból s az ellenséget, mely 600 halottat vesztett, megverte.

— **Belgrád, szept. 2.** Orosz részről itt nagyon sürgetik az actio azonnali megindítását. Az utolsó török győzelmek folytán azonban a szerb kormány nagyon ingadozó lett s azt hiszik, hogy az actio egyáltalán elmarad.

— **Pera, szept. 2.** A legutoljebborr után tudathatom, hogy az itteni német és osztrák-magyar nagykövetelek azon egyhangu utasítást vették kormányaiktól, miszerint egy eshetleges fegyverszünet megkötésének szükségét hangsúlyozzák a porta előtt. A követek tegnapi alkalmat vettek maguknak kormányaik ezen óhajátást teljesíteni a külügyi kormány előtt, de ott a legnagyobb visszatétesséssel találkoztak. Az itteni hangulat mellett most fegyverszünetre gondolni is képtelenség.

— **Bécsi török** nagykövetté Aleko pasa utódjául Eszád bej neveztetett ki a szultán egyenes kívánatára. Eszád bey túltán főkonzul volt Pesten, (Andrássy m. elnök korában), utóbb atheni majd római követ volt.

Felelős szerkesztő.

TISZAI DÁNIEL

Hirdetés.

Az Ebesen, 51 föld, 443 □ öl, vagy 9% nyilas tanyaföld, épületekkel együtt 3 évre bére kiadó. Folyó év Sz. M. hály napjától kezdve. Ertekezhetni ezirant a városházánál a számvizsgáló hivatalban.

347. 1-2

HIRDETESEK.

HIRDETÉS.

A nagyérdemű helybeli és vidéki gazdálkodó egyéneknek figyelmébe ajánlom

1-ső osztályu gépszijákat a legkötűnőbbek,

tetszés szerinti szélességben

VARRÓ és KÖTŐ SZIJÁKAT TIMSÓS BÖRBŐL.

Dohány zsinegeket.

Egyszersmind ajánlom jól berendezett

POKRÓCZ UZLETEMET

legméréskeltebb árak mellett.

Mély tisztelettel

Mayer Ferencz,

Piacz-tér 1505. „Bika” vendéglő mellett.

Bikfaszén nagy és kis mennyiségben kapható.

Titkos betegségek

különösen

férfi-tehetetlenség,

magómelek, huygcsőfolyások (maró betecskendés nélkül), hólyagbántalmak, bujakorodagantok, vörkűlések, ha még oly idűltek is, továbbá köszvény, fehérhólyás, beszámögöröcsök a hivatalosani megzavarás nélkül a leggyöngédebb módon, hasonzenri szerek alkalmazása által bámulatosan gyors és gyökeres gyógyításra találunk.

Sok ezer szerencsésen kigyógyult egyén közönsé irata kézzelfoghatólag bizonyítja ezen gyógy-rendszer áldásosságát.

A gyógykezelés levél útján is történhetik. Gyógyaszerek kívánatra megküldetnek.

Dr. Ernst L. Pesten, két-as-utca 24.

Ugyanott kapható a híres mindenki számára nélkülözhetetlen könyv: „Az öngyógyítás”, mely oktatást ad a neml viszonyokról, ifjúkori bűnökről, tehetetlenségről, stb. és biztos védszert tartalmaz ragályozás stb. ellen. (Ára 2 ft.)

E hasznos könyv bármely könyvkereskedésben is kapható.

335. 1-2.

Pályázati hirdetés.

Bihar megyei Konyár községben üresedésbe jött 600 frt évi fizetés, 40 illetőleg 20 frt betéglátogatási és 40 frt halotti kémelelési díjjal egybekötött „községi orvosi” állomásra ezennel pályázat hirdetetik.

Az ezen állomást elnyerni óhajtok felhívának, hogy képessegüket igazolól okmányokkal felszerelt kérvényeiket, szakasz okmányokkal Tekintetes Fráter Gyula urhoz Vörtesen (u. p. Nagy Léta.) 1877-ik évi szeptember hó 29. éj adják be.

Konyár aug. 28. 1877.

Az előljároság.

338. 2-3

Hirdetés.

A debreceni takarékpénztár igazgatóságának f. 1877. évi agaszt. 10-én tartott ülésben az ezen pénztárban 7%-al kamatozólag

elhelyezett összes betétek után f. 1877. évi octóber 1-től kezdve a kamatnak 6%-ra leszámitása elhatározatán, erről az illető betérek azon figyelmzettel értesitetnek, hogy ha betéteiket a mondott naptól fogva 6% kamatra benthagyni nem akarnák, tökéjükét a szabályszerű felmondás megelőzése után a pénztárnál felvehetik.

Az igazgatóság.

323. 3-3.

Értesítés

valamennyi takarékos háziasszonynak.

Alantl egészen czélszerű, minden háztartásban majdnem nélkülözhetlen tárgyak csak addig míg a készlet tart, a még soha nem létezett, semmitmondó csekély áron, csak

5 frt 60 krért

adatnak el, és készpénz vagy utánvét mellett pontosan és lelkiismeretesen küldetik szét a vidékre is, és pedig:

1 teljes író-készlet, valódi minőségű bécsi broncból, mely áll egy dupla-író-szerűből, tolltartóból, hamusészéből, kézi gyertyatartó és gyújtószerből.

1 női-készlet-utánzat botyánból, áll egy díszes legújabszerű melltűből, hozzá illő fülbevalóból, brittania-ékszert fűzővel, (Buttons) egy kerszetesekéből új arany fűzettel és egy pár kézelőgombából, hozzá illő kis gommal díszdobozokban.

2 indiai virágdevény zománccal cifrázva és vízfestmények.

1 tőmör kristály cukor- és mívésziesen bemetszett díszitványval.

1 finom cukorfőző, chinai ezüstből véste.

4 igen szép kivitelű acél.

1 Lind az itt felsorolt tárgyak összesen csak 5 frt 60 krba kerülnek és még ezenkívül mindenki utánfizetés nélkül kaphat

ingyen

egy igazán pompás kristály likőr-készületet

kristály aló-falca és palackal, mindez művésziesen bemetszett virágok és lomb-díszitványokkal ellátva.

Ezen készlet pompás ajándék egymagában, nagy értékkel képvisel már a szó szoros értelmében.

Cim: Áruk végeladása Bécsben, Stadt, Gizele-295 3-6.

NB. Ezen hirdetés olvasók saját érdekében fél-kéretnek, rendelmenyeket minél előbb átteni, mivel zen alkalmi eladás csak igou rövid időig tart.

HIRDETÉS.

Lenolaj kenceben, (firneis) tört festéket; copál, domár, szobapadozat és bór fényeztet.

Legjobb minőségű gépolajat, valódi belgiumi szekérkenőcsöt, szinkenderből készített

dohány zsineget ajánl

Geréby Fülöp.

331. 4-10

Fogorvos és szájszabész.

Dr. ÁRKÖVY J.

Orvos- és sebész-tudor, fogászter. (Londonban képzett fogtómó.) 272 4-10

Műfogak angol mód szerint.

Lakása: Budapest, vaczi-utca 21.

Arlejtési hirdetemény.

Debrecezen az ugynevezett Baranyiféle házánál levő fővárhivatal egész udvarának, továbbá az első udvaron keresztül a várhivatal udvaráig, — valamint az első udvar kapujától az adóhivatal lejártaig egy tokaji trachyt kőből készült cyclops burkolat, illetőleg szekér s gyalogjáróknak készítése czelbá vétérén, e végett az arlejtés f. évi szeptember 11-ik napjára kitűztetik.

Vállalkozni szándékozók figyelmzetenek, hogy az arlejtésre becsajtott munkálatok közelebbi s részletes feltételei, valamint az előirányzott munkadíj, a debreczeni kir. pénzügy-

igazgatóság 1-ső ügyosztályában, a szokott hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecezen, 1877. aug. 24-én. 337 3-3

Arverési hirdetés.

A néhai Fried Lipót hagyatéki tömegéhez leltározott összes ingóságok az elhaltak piacuzeteai 339. sz. a. házban levő lakásban folyó 1877. szeptember hó 4-ik napján d. e. 9 órakor fognak folytatólag elárvereltetni.

Dr. Kemény Mór, mint hagyatéki gondnok.

348 1-1